

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500EA Den Haag

Datum 16 januari 2020
Betreft Dossierinzage ouders kinderopvangtoeslag

Geachte Voorzitter,

Op 7 januari jl. heb ik uw Kamer laten weten dat eind deze week dertien ouders hun dossier ontvangen. Met deze brief informeer ik uw Kamer over de stand van zaken. Ook informeer ik uw Kamer over het versturen van de ontvangstbevestigingen aan de ouders die zich hebben gemeld als gedupeerde. Daarnaast ga ik in deze brief nader in op een aantal door de media gestelde vragen over het informatiebeheer bij de Belastingdienst/Toeslagen **en over het massaal afdoen van bezwaarschriften.**

Dossierinzage ouders

Vandaag worden de dossiers overhandigd aan twaalf ouders. Eén dossier is complexer dan verwacht. Bij dit dossier Bij één dossier kost het samenstellen meer tijd dan eerder verwacht. Dit komt doordat hierbij toch sprake bleek sprake te zijn van betrokkenheid bij een complex groepsmatig onderzoek waardoor er meer persoonsinformatie van derden in het dossier voorkomt. Dergelijke dossiers zijn zeer omvangrijk en vergen meer tijd het kost tijd om zo'n dossier zorgvuldig samen te stellen, zodat juist om ouders behulpzaam te zijn en hen dit het gewenste inzicht te verschaffenverschafft. Deze ouder is hierover op 15 januari jl. telefonisch geïnformeerd. De Belastingdienst/Toeslagen streeft ernaar om voor 1 maart, en waar mogelijk aanzienlijk eerder, ook deze ouder inzicht het dossier te kunnen geven in het dossierverstrekken. Gelijktijdig is de gemachtigde van deze ouder geïnformeerd.

Graag schets ik hierna het proces bij het verstrekken van de dossiers. Ik heb lering getrokken uit het verleden waarbij niet alles goed is gegaan in het proces. Daarom zijn ,waarbij er extra acties zijn ondernomen om meer rekening te houden met de wens tot begrijpelijke informatie van de ouders. Dit zijn de volgende:

- Alle ouders krijgen een oplegbrief met een toelichting op de werkwijze en de inhoud van het dossier (zie voorbeeld in bijlage 1).
- Er is Ook is er een afkortingenlijst bijgevoegd (zie bijlage 2).
- Er is tevens een samenvatting van de persoonlijke situatie van de ouder opgenomen die antwoord geeft op de vraag waarom er toeslag moest

Directoraat-Generaal Belastingdienst

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

T
@belastingdienst.nl
@minfin.nl
www.minfin.nl

Ons kenmerk
2020-0000000793

Uw brief (kenmerk)

Met opmaak: Lijstaline, Met opsommingstekens +
Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op:
1,27 cm

worden terugbetaald en of de ouder is aangemerkt als fraudeur (zie bijlage 3).

- De ouders zijn gebeld om te vragen wanneer (overdag of 's avonds) het hen het beste uitkomt dat het dossier kan worden overhandigd en wanneer en op welke locatie. Het dossier is of wordt persoonlijk overhandigd door een medewerker van de Belastingdienst/Toeslagen die een korte toelichting geeft op het dossier.
- ~~d~~Desgewenst kan een nader persoonlijk gesprek ~~kan~~ plaatsvinden. De dossiers bevatten namelijk erg veel informatie en ook met de begeleidende brieven kunnen er vragen resteren bij de ouders. Daarom hecht ik er groot belang aan dat die vragen in een persoonlijk gesprek beantwoord worden.

In het geval een ouder een gemachtigde of een bewindvoerder heeft, is tevens met de gemachtigde of bewindvoerder gebeld. Het dossier is of wordt persoonlijk overhandigd door een medewerker van de Belastingdienst/Toeslagen die een korte toelichting geeft op het dossier. Indien er een gemachtigde of bewindvoerder is, wordt het dossier aan betrokkene zelf overhandigd en per koerier verzonden aan de gemachtigde of bewindvoerder.

In de brief van 7 januari jl. heb ik u tevens laten weten dat de Belastingdienst/Toeslagen ernaar streeft de overige, inmiddels tien, ouders voor 1 maart ~~inzicht te geven in~~ hun dossiers ~~te geven~~. Bij deze ouders is sprake van een breder onderzoek (CAF of fraude) en worden van dit onderzoek de documenten verstrekt die inzicht geven in de aanleiding, het plan van aanpak en de conclusies. Hiervoor is gekozen om de ouders op een toegankelijke manier inzicht te bieden in het fraudeonderzoek. De ouders of hun gemachtigde kunnen indien gewenst het complete onderzoeksdossier inzien op een belastingkantoor. Bij dit dossier zijn dan op basis van de geheimhoudingsplicht en AVG persoonsgegevens van anderen onzichtbaar gemaakt. Dit wordt ook uitgelegd in de brief die zij ter toelichting op hun dossier ontvangen. Daarnaast wordt dit ook telefonisch uitgelegd op het moment dat een afspraak met de ouders wordt gemaakt voor de oplevering van hun dossier en het persoonlijke gesprek. Ook worden de ouders hierover telefonisch geïnformeerd als we hen bellen om afspraken over de oplevering van hun dossier en over een persoonlijk gesprek te maken.

Voor alle dossiers geldt dat deze dienen te worden samengesteld. Een burger kan met verschillende onderdelen van de Belastingdienst te maken hebben. Hierbij wordt met verschillende systemen gewerkt door de afzonderlijke onderdelen van de Belastingdienst. Gegevens over burgers zitten dan ook in verschillende systemen, waarbij niet elk onderdeel van de Belastingdienst toegang heeft tot alle informatie van een burger.

Versturen ontvangstbevestigingen

Inmiddels zijn bijna 1750 ontvangstbevestigingen verzonden naar ouders die zich tussen 1 november en 21 december 2019 bij de Belastingdienst hebben gemeld. Deze treft u aan als bijlage 4. Met betrekking tot meldingen die via BOiNK of het Zwartboek binnen zijn gekomen, wordt gewerkt aan een validatie van het BSN. In totaal hebben sinds de zomer van 2019 circa 3.500 ouders, inclusief meldingen via Zwartboek en BOiNK, zich gemeld als gedupeerde in de kinderopvangtoeslag. Op dit moment kan ik nog geen uitspraken doen of en in welke mate deze ouders in aanmerking komen voor een vorm van compensatie. De rapporten van de ADR en de Adviescommissie uitvoering toeslagen zijn belangrijke richtingwijzers voor die beoordeling die naar verwachting nog maanden kan duren.

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
2020-0000000793

Met opmerkingen ☐ ((1): Niet alleen inzicht geven in de dossiers maar we geven hun dossiers.

Met opmerkingen ☐ ((2): Even taal aanpassen

Met opmerkingen ☐ ((3): Bij pijltje staat dat we geen uitspraken kunnen doen in welke categorie en die beoordeling duurt nog geruime tijd (maanden).

Informatiebeheer Belastingdienst/Toeslagen

Zoals al eerder aan uw Kamer gemeld, blijkt ook tijdens dit proces van het samenstellen van de dossiers dat de dossiers trekken van onvolledigheid vertonen. Die signalen zijn ook tijdens dit proces weer duidelijk naar voren gekomen. Ook bij de registratie van ouders die zich melden bij de Belastingdienst en vanuit de media komen signalen dat de systemen bij Belastingdienst/Toeslagen geen volledig beeld zouden scheppen van een dossier. Ook niet wanneer een dossier zorgvuldig wordt samengesteld. Ik heb echter geen indicatie dat bewust of op systematische wijze bewijsstukken of bezwaarschriften zijn kwijtgemaakt of vernietigd. Ik ben echter van mening dat de aanhoudende signalen en vragen vanuit burgers en de media serieus moeten worden genomen. Om die reden wil ik in gesprek gaan met de ADR om te onderzoeken of er een manier bestaat om dit te onderzoeken. Ik hoop u hier spoedig nader over te kunnen informeren.

Tot slot blijft de Belastingdienst onverminderd hard doorwerken aan het samenstellen en kunnen verstrekken van dossiers aan ouders, waardoor zij mogelijk het inzicht krijgen waar zij op hopen. Dat proces is soms complexer dan vooraf verwacht. Daardoor moeten ouders soms langer wachten op hun dossier. Het allerbelangrijkste vind ik echter uiteindelijk een zorgvuldige wijze van het verstrekken van de dossiers aan de ouders.

Hoogachtend,

De minister van Financiën,

W.B. Hoekstra

Door de media is gevraagd naar het informatiebeheer van de Belastingdienst/Toeslagen en de gevolgen hiervan voor de opgevraagde dossiers. De dossiers die nu door ouders opgevraagd worden liggen niet fysiek klaar bij de Belastingdienst, maar deze moeten eerst samengesteld worden uit digitale vastleggingen. Een burger kan met verschillende onderdelen van Toeslagen en het Landelijk Incassocentrum te maken hebben. Hierbij wordt met verschillende systemen gewerkt door deze afzonderlijke onderdelen. Gegevens over burgers zitten dan ook in verschillende systemen, waarbij niet elk onderdeel toegang heeft tot alle informatie van een burger (mede vanwege privacywetgeving). Zoals in eerdere brieven is aangegeven, is daarnaast de informatiehuishouding van Toeslagen momenteel onvoldoende op orde. Daarom loopt er een programma informatiebeheer om dit op orde te brengen. Hierdoor kost het samenstellen van de door de ouders gevraagde dossier echter wel meer tijd. Tot slot zijn documenten die betrekking hebben op jaren vóór 2008 niet meer volledig aanwezig in de systemen. Dit betekent ook dat de nu verstrekte dossiers mogelijk niet volledig zijn.

Massaal afdoen van bezwaarschriften

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Met opmaak: Tekst opmerking

Ons kenmerk
2020-0000000793

Met opmaak: Tekst opmerking

Met opmerkingen (4): 1) Aangeven dat het herhalen van dat eerder naar de kamer is gecommuniceerd dat dossiers trekken van onvolledigheid vertonen en nu weer duidelijk naar voren gekomen. Mij ook weer gebleken. 2) Ik heb geen indicatie/signalen dat er dossiers bewust zijn kwijtgemaakt. 3) Maar dat die dossiers lijk incompleet zijn en er vragen blijven komen 4) en onderzoek laten doen over de dossiers door ADR. In overleg treden met de ADR of dit te onderzoeken is. (bezwaren weggooien / dossiers kwijtraken). Ook van de media. (niet in verdachtenhoekje plaatsen, geen indicatie maar ook niet 100% zeker). @ bespreekt

Twee dingen samennemen. Gaat over bezwaarstukken en bewijsstukken.

~~De media hebben ook vragen gesteld over het mogelijk (systematisch) vernietigen of verdwijnen van bezwaarschriften. Ik heb geen indicaties dat een breed beleid of brede praktijk bestaat dat bezwaren worden afgehandeld zonder weloverwogen beoordeling en het in acht nemen van de procedure. Wel ben ik bekend met eerder gemelde werkwijzen ten aanzien van bezwaren die niet conform de wet waren (ad 1 en 2) of waarvan de aanpak inmiddels is veranderd (ad 3).~~

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
2020-0000000793

- ~~1) Een belangrijk signaal van onvolkomenheden bij de inning van toeslagen is in november 2019 opgekomen via de brief van de heer Niessen. In de brief van 29 november jl. is gemeld dat bezwaarschriften tegen invorderingsbeslissingen in de periode waarin Niessen werkzaam was bij Toeslagen niet werden behandeld conform de eisen van de Algemene wet bestuursrecht. Hij meldt dat bezwaarschriften telefonisch of via een informatiebrief afgedaan zijn zonder dat daarop een gemotiveerde schriftelijke uitspraak met rechtsmiddelenverwijzing volgde. Deze 'vereenvoudigde' wijze van afdoening heeft zich inderdaad in enkele honderden gevallen voorgedaan. Dit is niet conform de wettelijke bepalingen en de rechtsbescherming van betrokkenen is hierdoor geschaad. Sinds 1 mei 2015 komt deze praktijk niet meer voor. De personen die met deze werkwijze zijn geconfronteerd kunnen helaas niet meer worden getraceerd in de administratie van de Belastingdienst en kunnen dus niet actief worden benaderd.~~
- ~~2) In 2016 heeft de Tweede Kamer aandacht gevraagd voor de toen bestaande praktijk dat belastingplichtigen hun bezwaar telefonisch konden intrekken en de Belastingdienst daar dan geen bevestiging van stuurde. Deze praktijk is beëindigd.~~
- ~~3) In de brief van 29 november jl. is tevens gemeld dat in 2015 en 2016 bij acties om de achterstand in de afdoening van bezwaren weg te werken circa 3.500 te laat ingediende bezwaren zonder nader onderzoek niet-ontvankelijk verklaard zijn. Wel heeft in deze gevallen de mogelijkheid tot het instellen van beroep opengestaan bij de rechter.~~

~~Daarnaast kan het (incidenteel) voorkomen dat een bezwaar door een menselijke fout niet meer terug te vinden is en is niet uit te sluiten dat er bij het behandelen van de honderdduizenden bezwaren per jaar fouten worden gemaakt.~~

~~Hoogachtend,~~

~~De minister van Financiën,~~

~~W.B. Hoekstra~~